

MİLLİ MAYIN FAALİYETLERİ STANDART UYGULAMA TALİMATI (MMFSUT)

Birinci Baskı

Şubat 2020

Değişiklik 3, Mayıs 2021

MMFSUT-05 Teknik Olmayan Keşif Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı

Türkiye Cumhuriyeti Millî Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi Döğol Caddesi No:4

Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: mafam@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks: 0 (312) 2131826

(Web: <http://mafam.msb.gov.tr>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM İnternet sitesine (<http://mafam.msb.gov.tr>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Milli Mayın Faaliyet Standardıdır (MMFS) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi

Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: mafam@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks: 0 (312) 2131826

(Web: <http://mafam.msb.gov.tr>)

Teknik Olmayan Keşif Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı (SUT) - Şubat 2020

Tüm hakları saklıdır.

İçindekiler

İçindekiler:.....	iii
Önsöz:.....	iv
Giriş:.....	v
1. Amaç	1
2. Kapsam.....	1
3. Tanımlar/Terimler/Tarifler/Kısaltmalar:	1
4. Teknik Olmayan Keşif Faaliyetlerinin Uygulama Esasları.....	1
5. Yetki ve Sorumluluklar	5
6. Yararlanılan Kaynaklar	5
EK-1 Hudut Hattında Yer Alan Mayınlı Sahalarda Uygulanacak Esaslar Metodolojisi ..	5
Değişiklik Kaydı.....	8

Önsöz

Bu Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı (MMFSUT); MAFAM D.Bşk.lığı tarafından hazırlanan Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) ışığında faaliyetlerin standartlara uygun ve doğru bir şekilde icra edilebilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Gelişen/değişen mayın faaliyet standartları, uluslararası gereklerde meydana gelen değişiklikler ile uygulamadan doğan görüş, öneri ve aksaklıkların bildirilmesi/tespiti halinde MMFSUT'lar güncellenecektir.

Milli Mayın Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatında yer alan formların en güncel hali Mayın Faaliyet Bilgi Yönetimi Sistemi (MFBYS)'nde ve TSK ağı ürün sayfasında yer almaktadır.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 342'nci maddesi kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde ve görevlendirilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilmesi planlanan insani maksatlı mayın ve/veya patlamamış mühimmat temizliğine yönelik faaliyetler ile Millî Mayın Temizleme Standartlarını hazırlamak/güncel bulundurmaktan Milli Mayın Faaliyet Merkezi (MAFAM) D.Bşk.lığı sorumludur.

Giriş

Teknik Olmayan Keşif Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı (MMFSUT), insani amaçlı mayın/Harp Kalıntısı Patlayıcı (HKP) ve Patlamamış Mühimmat (PAM) temizlik faaliyeti kapsamında mayın/patlamamış mühimmat temizliği sürecine esas teşkil etmek maksadıyla, mayın/patlamamış mühimmat kirliliği bulunan veya şüphesi olan alanlarla ilgili en güncel ve sağlıklı bilgilerin elde edilmesi için icra edilen faaliyetleri ele alır.

Teknik Olmayan Keşif (TOK), mayın/patlamamış mühimmat kirliliğinin nerede mevcut olduğu ve nerede mevcut olmadığını daha iyi tespit ederek, doğrudan/dolaylı kanıtlar marifetiyle karar süreçlerini desteklemek suretiyle, mayın/patlamamış mühimmat kirliliğinin mevcudiyeti, tipi, dağılımı ve alan sınırları hakkında, teknik müdahaleler kullanılmaksızın verilerin toplanması ve analizi faaliyetlerini ihtiva eder.

Teknik Olmayan Keşif Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı (SUT); amaç kısmında belirtilen hususlarla ilgili olarak icra edilecek TOK faaliyetlerini planlayan, uygulayan, kontrol eden ve gerektiğinde yeniden icra eden MAFAM Operasyon Dairesi Başkanlığı ve Kalite Yönetim Dairesi Başkanlığı faaliyetlerini kapsar.

Sözlük sıralamasında İngilizce harf sıralaması kullanılmıştır.

a. Amaç:

Bu talimat, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde sorumluluğu kanunla belirlenmiş olan Milli Mayın Faaliyet Otoritesi (MMFO) olan MSB MAFAM D.Bşk.lığının Teknik Olmayan Keşif (TOK) esaslarını, faaliyetlerin tanımlanmasını ve tüm bu faaliyetlerin gereksinimlerinin belirlenmesini amaçlar.

b. Kapsam:

Bu Standart Uygulama Talimatı (SUT); amaç kısmında belirtilen hususlarla ilgili olarak ve **MMFS 08.10 Teknik Olmayan Keşif** esaslarına uygun olarak icra edilecek TOK faaliyetlerini planlayan, uygulayan, kontrol eden ve gerektiğinde yeniden icra eden MAFAM Operasyon Daire Başkanlığı Keşif Şube Müdürlüğü'nün faaliyetlerini kapsar.

c. Tanımlar/terimler/tarifler/kısaltmalar:

Tanımlar ve Kısaltmalar MMFS 04.10 Mayın Faaliyet Terim, Tanım ve Kısaltmaları Sözlüğünde bulunmaktadır.

d. Teknik Olmayan Keşif Faaliyetlerinin Uygulama Esasları:

a. TOK, mayın/patlamamış mühimmat ile kirletildiği değerlendirilen alanlarda fiziksel bir müdahale faaliyeti (dedektörle arama, sahanın içine girme, mayın arama köpeği kullanımı vb.) içermeyen, kanıt odaklı ve devamını Teknik Keşif (TK) ve/veya temizlik faaliyetinin izlediği detaylandırılmış keşif faaliyetidir.

1. TOK faaliyeti temelde kirletilmiş alan ile ilgili bilgilerin toplanarak analiz edilmesini gerektirir. Bu amaçla kirli olduğu değerlendirilen alan hakkında bir araya getirilen tüm doğrudan ve dolaylı kanıtların doğrulanarak mümkün olduğunca kısa sürede alanın tehlike boyutunun (Şüpheli Tehlikeli Alan, Teyit Edilmiş Tehlikeli Alan, İptal Edilen Alan) belirlenmesi esastır.

2. TOK faaliyeti sonunda ortaya çıkan değerlendirme ve veriler, elde bulunan tüm bilgi, belge ve değerlendirmelerle birlikte söz konusu alanın akıbetine yönelik verilecek görev emri/karara esas teşkil eder.

3. Mayın/patlamamış mühimmat ile kirletildiği değerlendirilen alanlarda icra edilecek TOK faaliyeti sonucu; kirliliğin boyutu ve karakteristiği anlamında küçük alanlardan (köy, mezra vb.), büyük alanlara (il, bölge, hudut hattı) varan seviyede bilgiler kapsayabilir.

4. Daha önce belirlenmiş ŞTA/TETA'lara ilişkin elde edilen verilerin geçerlilikleri konusunda kesin değerlendirme yapabilmek amacıyla, söz konusu alana yeniden TOK faaliyeti icra edilebilir. Bu değerlendirme sonucunda yeterli kanıt bulunamaması durumunda alan iptal edilebilir.

b. TOK faaliyeti hedefleri temel olarak,

(1) Mayın/patlamamış mühimmat ile kirletildiği değerlendirilen alanlara ilişkin Mayın Faaliyetleri Bilgi Yönetim Sistemi (MFBYS) verilerinin güncellenmesi amacıyla mevcut ya da yeni kanıtların toplanması, tasnif edilmesi ve işlenmesi,

(2) Mayın/patlamamış mühimmat ile kirletildiği değerlendirilen alanın, temizlik önceliklendirmesine esas teşkil edecek mahiyette öngörülü bir değerlendirmesinin yapılması,

(3) Mevsimsel ve gece-gündüz faydalı çalışma zaman kısıtlarını da gözетerek, MAFAM Yıllık/Stratejik Temizlik Planına kaynak oluşturacak verileri sağlamaktır.

(4) İcra edilen faaliyetin ürünü olarak, mayın/patlamamış mühimmat temizliği icra edecek unsurlara sınırları belirlenmiş bir alan ortaya koymak suretiyle zaman ve kapasite tasarrufu sağlanmasıdır.

c. TOK faaliyeti üç ana ürün ortaya çıkarır,

- (1) Şüpheli Tehlikeli Alanlar (ŞTA)
- (2) Teyit Edilmiş Tehlikeli Alanlar (TETA)
- (3) İptal Edilmiş Alanlar

ç. TOK faaliyeti sekiz ana aşamadan oluşmaktadır,

(1) Masabaşı Değerlendirmesi;

(a) MFBYS’de bulunan bilgi, belge, harita ve kroki gibi eldeki mevcut bütün bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesini kapsar.

(b) Tam bir masabaşı değerlendirme, keşif timinin arazi keşfi öncesi hedef bölgeyle ilgili bütün verilere hâkim olmasını ve görev için hazır olmasını sağlar.

(c) Zaman ve emek tasarrufu sağlamakla birlikte, keşfin nihai sonuçlarının daha doğru ve ayrıntılı olmasını temin eder.

(2) Faaliyet Öncesi Planlama;

Masabaşı değerlendirmesine paralel olarak yürütülür. Etkin bir keşif faaliyeti icra etmeyi, arazide geçirilen süreyi en verimli şekilde kullanmayı hedefler.

Faaliyet öncesi planlama aşağıdaki hususları kapsamalıdır:

a. TOK görev onayının hazırlanması,

b. TOK faaliyet bölgesine emniyetli ulaşım yollarının koordine edilmesi,

c. En yakın sağlık kuruluşları (Rol-1 ve Rol-2 seviyesi) ve bunlara giden yol-mesafe bilgilerini içeren krokinin oluşturulması,

(ç) Mevsimsel ve gece-gündüz zaman kısıtlarının ortaya konması,

d. Uzun süreli TOK sürecinde ikmal/bakım faaliyetlerinin koordine edilmesi,

e. Çalışma alanı ve çevresinde genel ve özel emniyet durumunun değerlendirilmesi,

(f) Faaliyetin icrasına yönelik irtibat noktalarının (birlik komutanı, yerel yönetim makamları, arazi sahipleri ve kullanıcıları, mayın mağdurları, bölgenin geçmişine yönelik bilgisi olan asker ve sivil şahıslar vb.) belirlenmesi,

(g) Haberleşme noktaları ve vasıtalarının tayin edilmesi (telli, telsiz hatlar vb.),

(ğ) Faaliyet icrasında kullanılacak teçhizat ihtiyacının belirlenmesi,

(h) Saha şartlarına uygun araç ihtiyacının belirlenmesi ve sorumlu unsurlar ile koordinesi,

(ı) Konaklama yerlerinin belirlenmesi,

(i) İhtiyaç hâsıl olduğunda farklı kurum ve kuruluşlardan TOK faaliyetine katılacak unsurlara ilişkin yasak bölge giriş izni alınması,

(j) Faaliyet hakkında ilgili sivil/askeri unsurlar ile yapılması gereken toplantıların belirlenmesi ve koordinesi,

(k) TOK tim personelinin görev dağılımının planlaması.

(3) Mülki İdare Birimleri/Sorumlu Birlik/Yerel Sivil Unsurlar ile Toplantı;

(a) Mayın/patlamamış mühimmat kirliliği bulunan alanda daha önce herhangi bir patlama olayı ya da kanıt niteliğinde bir bulgu olup olmadığının belirlenmesi,

(b) Eğer bir bulgu var ise bulguya ilişkin net bilgi verebilecek, arazide TOK timine refakat edebilecek yerel sivil unsurlar ve sorumlu birlik personelinin belirlenmesi,

(c) Askeri unsurların sorumluluk sahasındaki mayınlı alanlara ilişkin tuttuğu kayıtların TOK timlerince gözden geçirilmesi,

(ç) Mayın/patlamamış mühimmat kirliliğinin, civarda bulunan yerel halka doğrudan/dolaylı etkilerinin tespit edilmesi hususlarını kapsamalıdır.

(4) Saha İncelemesi;

Bu aşamaya kadar elde edilen tüm belge ve bilgilerin analiz ve doğrulamalarının yapılacağı safhadır.

Masabaşı çalışmasında belirlenmiş olan mayın/patlamamış mühimmat ile kirlenmiş alanın belge ve bilgilerin ışığında yeniden yorumlanmasına dayanır. Sahada yeteri kadar süre geçirilerek doğrudan/dolaylı kanıtların tespit edilmeye çalışılır. Veri mahiyeti taşıyan tüm noktaların koordinatlarının kayıt altına alınması, mümkün olan yerlerde fotoğrafların/videoların çekilmesi gerekmektedir.

5. Bulguların Değerlendirilmesi;

Saha ziyaretini müteakip, masabaşı değerlendirmesindeki veriler, TOK timinin topladığı bilgi/belgeler ve "Mülki İdare Birimleri/Sorumlu Birlik/Yerel Sivil Unsurlar ile Toplantı" sonucunda elde ettiği verilerin karşılıklı mukayesesinin yapıldığı safhadır. Yapılan değerlendirme neticesinde mayın/patlamamış mühimmat kirliliği bulunan alan; ŞTA, TETA ya da iptal edilen alan olarak sınıflandırılması yapılır.

Elde edilen tüm bilgi ve belgelerin detaylı bir analiz sonucunda belgelendirilmesi TOK faaliyetinin kritik bir aşamasıdır. Başarılı bir TOK faaliyetinin en önemli ölçütü; saha hakkında gerekli tüm verileri kanıt odaklı ortaya koyabilmesidir.

6. Raporun Hazırlanması;

Bu aşamaya kadar elde edilen bilgi ve belgeler değerlendirilerek Teknik Olmayan Keşif Raporu hazırlanır. Söz konusu rapor;

a) Mayın/patlamamış mühimmat kirliliği bulunan alanlara yönelik detaylı değerlendirme ve Görüş/Önerileri,

b) Mülki idare birimleri/sorumlu birlik/yerel sivil unsurlar ile yapılan toplantıya ait tutanakları,

c) Teknik Olmayan Keşif Formu, MMFSUT-09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatında bulunmaktadır.

(ç) İhtiyaç duyulan görselleri,

d) ŞTA, TETA ya da iptal edilen alanlara ait krokileri (Koordinat bilgileri UTM, COĞRAFİ veya MGRS formatında olmalıdır.),

e) Mayın/patlamamış mühimmat kazası koordinat bilgileri,

f) Önceden temizlenmiş veya iptal edilmiş alan koordinat bilgileri

g) Elde edilen ŞTA, TETA ya da iptal edilen alanların m² cinsinden belirtilmesi,

(ğ) Krokilerde ŞTA'lar mavi dolgu renginde, TETA'lar kırmızı dolgu renginde, İPTAL edilen/önceden temizlenen alanlar yeşil dolgu renginde %30 şeffaflıkta tanımlanması hususlarını içermelidir.

(7) TOK Raporlarının Kalite Yönetimi;

Oluşturulan TOK raporu, kalitenin ve bilgilerin doğruluğunun teyidi için tekrar kontrol edilmelidir. Keşif Şb. Md. lüğünce dâhili KG/KK planı hazırlanır ve uygulanır. TOK raporu, onaya sunulmadan önce diğer keşif timlerinden farklı personel tarafından kontrol edilmeli ve varsa hatalı eksik tarafların giderilmesi sağlanarak iç kalite sürecinin işletilmesi gerekmektedir. Harici KG/KK faaliyetleri örnekleme olarak Klt.Ynt.D.Bşk.lığınca icra edilir. Son olarak ürün haline gelmiş ve dâhili ve harici kalite yönetim aşamalarını geçmiş olan TOK raporu Oper. D.Bşk.lığının onayına sunulur.

(8) Raporların Arzı ve Yayınlanması;

Tüm süreçlerden geçen TOK raporu, sıralı amirlerce kontrolü yapılmasını müteakip söz konusu teknik olmayan keşif yapılmış olan alan ile ilgili kurum/kuruluş ve birliklere raporun ulaştırılması sağlanır.

d. TOK tim yapısı,

1. Hâlihazırda MAFAM Keşif Timi bir tim komutanı ve bir keşif personeli olmak üzere iki personelden oluşmaktadır. Zorunlu hallerde tek personel görev yapabilir.

(2) TOK faaliyetine katılan tüm personelin teknik olmayan keşif eğitimi almış olması gerekmektedir. Kullanılan teçhizatın, bakım ve kalibrasyonlarının tam ve yerinde olması görev performansını doğrudan etkileyen bir unsur olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

e. TOK eğitimi, aşağıda belirtilen konuları kapsamaması gerekmektedir,

a) MMFS 07.11 (Saha devri), MMFS 08.10 (Teknik Olmayan Keşif), MMFSUT-05 (Teknik Olmayan Keşif Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı)

b) Mayın ve patlamamış mühimmat emareleri ve tanıma faktörleri,

c) MMFS 08.40 (Mayın ve Harp kalıntısı patlayıcı (HKP) tehlikelerinin işaretlenmesi),

d) MFBYS kullanıcı eğitimi,

e) Coğrafi Analiz Sistemi ve harita bilgisi eğitimi,

f) TOK faaliyetinde kullanılan teçhizatı/cihazı tanıma eğitimi,

g) TOK faaliyetinde kullanılan yeni teknolojiler,

h) TOK faaliyetinde Mülki İdare Birimleri/Sorumlu Birlik/Yerel Sivil Unsurlar ile etkili iletişim teknikleri eğitimi,

i) Ekip çalışması prensipleri,

j) Örnek TOK saha uygulaması,

k) TOK sonuç raporunun iç/dış kalite yönetiminin uygulanması eğitimi, (Keşif şube Müdürü, Operasyon Daire Başkanı ve MAFAM Daire Başkanı Onay Akışı)

l) Temel İlk yardım eğitimi (Sağlık Bakanlığı ekiplerince).

f. TOK Bilgi Kaynakları;

(1) MFBYS kayıtları,

(2) CAS program kayıtları,

(3) Sorumlu birlik personeli ve mayın dosyaları,

- (4) Mülki İdare Birimleri/Yerel Sivil Unsurlar,
- (5) Mayın/EYP ve HKPM mağdurları ve ailelerini kapsar.

g. TOK timi aşağıda belirtilen kanıt sınıflandırmalarını kullanarak, karar verecek mahiyette sonuçlar çıkarabilmelidir,

a. Doğrudan kanıtlar;

- a. Mayın tarlası kayıt formu (Form1355, Form 1355-1R)
- b. Meydana gelmiş mayın/patlamamış mühimmat kazaları,
- c. Mayın/patlamamış mühimmatın teknik müdahale ile (dedektör, mayın arama köpeği vb.) tespit edilmesi,
- d. Mayın tarlası ikaz ve işaretleme araçları (Döşeyen birlik tarafından yerleştirilmiş olanlar),
- e. Güvenilirliği teyit edilmiş mayınlı sahalara ilişkin bilgi ve belgeleridir. (Temizleme raporları, CAS verileri vb.)

b. Dolaylı Kanıtlar;

- a. Eski tarihli keşiflerden elde edilen veriler,
- b. Mayın tarlası ikaz ve işaretleme araçları (Kim tarafından yerleştirildiği bilinmeyenler),
- c. Kullanımda olmayan verimli arazi bilgileri,
- (ç) Mayın/patlamamış mühimmat kirliliğine dair sözlü beyanlar,
- d. Teröristle Mücadele kapsamında kullanılan arazi kesimleridir.

h. Mayınlı sahaların hudut hattında ve iç bölgelerde döşeme tekniği açısından farklılıklar arz etmesi nedeniyle, özellikle hudut hattında askerî yasak bölge sınırları içerisinde yer alan mayınlı sahalara yönelik olarak oluşturulan, “Hudut Hattında Yer Alan Mayınlı Sahalarda Uygulanacak Esaslar Metodolojisi” EK-1’de sunulmuştur.

e. Yetki ve sorumluluklar:

Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde gerçekleştirilecek insani amaçlı Mayın/EYP ve patlamamış mühimmat temizleme faaliyeti öncesi TOK faaliyetleri MSB MAFAM D.Bşk.lığı Oper. D.Keşif Şb. Md. lüğünce ya da MAFAM D.Bşk.lığının bu faaliyetin yürütülmesi için yetkilendirdiği kurumca icra edilir.

f. Yararlanılan kaynak:

Milli Mayın Faaliyet Standartları (MMFS)

EK-1 Teknik Olmayan Keşif Projesi, “Hudut Hattında Yer Alan Mayınlı Sahalarda Uygulanacak Esaslar Metodolojisi”

1. TOK yürütülürken, aşağıdaki ilave emniyet tedbirleri ve usulleri tam olarak yerine getirilecektir. Bu ek emniyet tedbirlerine ve usullerine aykırı hareket edilmesi, MAFAM D.Bşk.lığı ya da yetkilendirdiği kurumun denetçi heyetler/kişilerinden teşkil ortak bir tahkikat yapılana kadar TOK faaliyetinin askıya alınmasını gerektirecektir.

2. Tüm TOK faaliyetleri için, bölgedeki Askeri birliklerden, mayın kirliliği ve arazinin topoğrafı durumu ile ilgili rehberlik / koordinatörlük yapmak üzere bir personel görevlendirmesi talep edilecektir. Bu tür ihtiyaçların koordinasyonu MAFAM D.Bşk.lığı ve projenin icrasından sorumlu kurumun TOK Saha Koordinatörü tarafından sağlanacaktır.

3. Mayın tarlasına ilişkin Röper Noktası veya Yardımcı Röper noktasının tespiti, emniyetli olduğu kesin olarak bilinen bir alandan yapılamıyor ise öncelikli olarak mevcut teknolojik imkânlar (drone vb.) kullanılarak kanıt araştırması yapılır. Bunun mümkün olmaması durumunda ise görev derhal durdurulur ve konuyla ilgili sıralı makamlara ivedi olarak bilgilendirme yapılır.

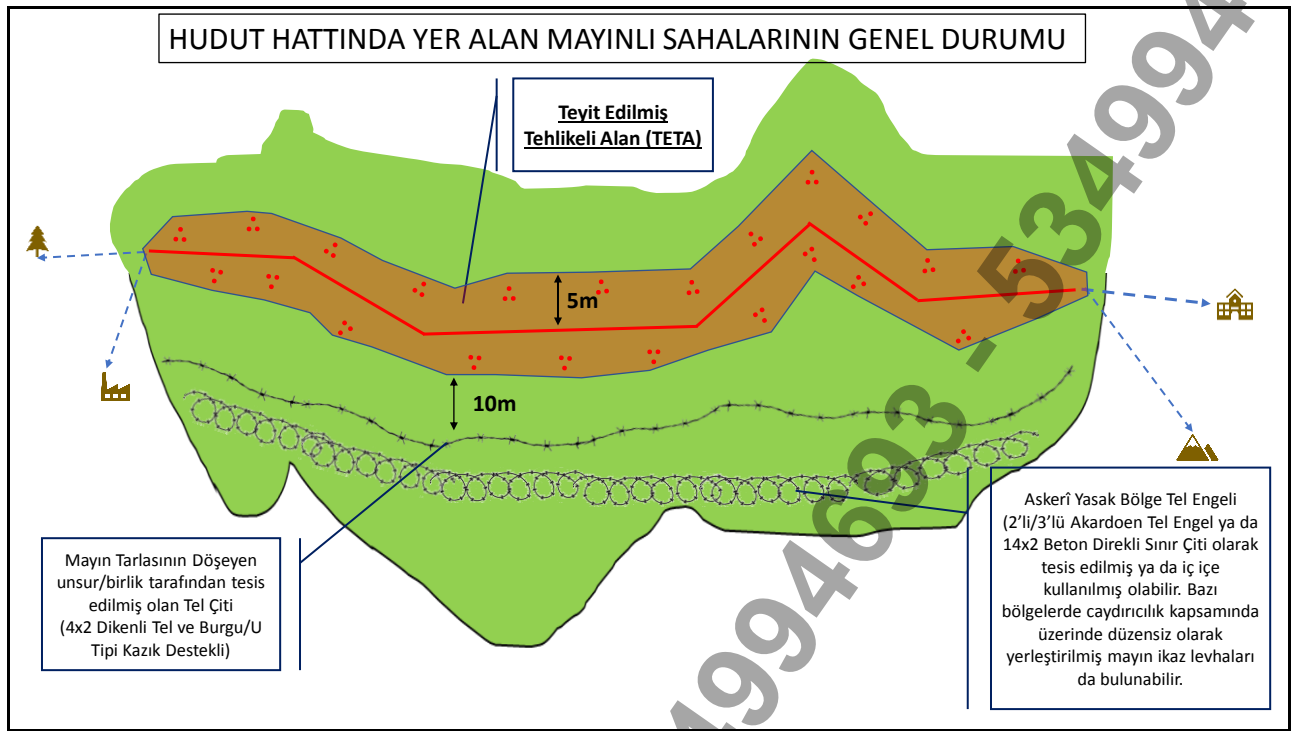
4. TOK Tim personeli, keşif prosedürlerini yalnızca askeri yasak bölge/sınır tel örgü hattının güvenli olduğundan emin olunan tarafında kalarak gerçekleştirecektir. Hiçbir şart altında TOK Tim personeli, mayın tarlasının içinde bulunduğu askeri yasak bölgeye herhangi bir yönden (Türkiye tarafındaki devriye yolu, komşu ülke tarafında duvara yakın devriye yolu, ya da pasavanların olduğu taraflar da dâhil) girmeye teşebbüs etmeyecektir.

5. Askeri yasak bölge /sınır (eski) tel örgü hattı ile gerçek mayın tarlası tel örgüleri arasında kalan alanda, standart bilgi toplama usullerine ilaveten, mevcut tüm TOK teknolojisi, TOK teçhizatı ve yöntemlerini kullanarak, patlayıcı kirliliğine dair doğrudan ve / veya dolaylı kanıtları tespit etmek için gerekli araştırma yapılacaktır.

6. Askeri yasak bölge /sınır (eski) tel örgü hattı ile gerçek mayın tarlası çitleri arasında doğrudan ve / veya dolaylı kanıt bulunamamışsa bu alan ilave teknik müdahale gerektiren bölge olarak TOK raporunun ilave görüş/öneri kısmında yazılı olarak detaylandırılacaktır. Bu kapsamda herhangi bir patlayıcı kirliliğinin olmadığı kesin olarak teyidi için, anılan bölgenin askeri yasak bölge olduğu da dikkate alınarak, alana girilmeden önce, mutlak suretle teknik keşif (araştırma) teçhizatı, temizlik teçhizatı / makineleri ve / veya diğer doğrulama teçhizatının kullanılması TOK raporunda tavsiye edilecektir. Bu alana ilişkin ayrıca bir poligon çizimi ve/veya metrekafe bildirim raporda yer almayacaktır.

7. Askeri yasak bölge /sınır (eski) tel örgü hattı ile gerçek mayın tarlası çitleri arasında doğrudan ve / veya dolaylı kanıt tespit edilmiş ise, alan kanıtın sınıflandırılmasına göre ŞTA veya TETA olarak kabul edilecektir. Kanıt doğrudan ise TETA, dolaylı ise alan ŞTA olarak değerlendirilmek suretiyle alana ilişkin poligon çizilip, metrekafe verisi bildirilecektir.

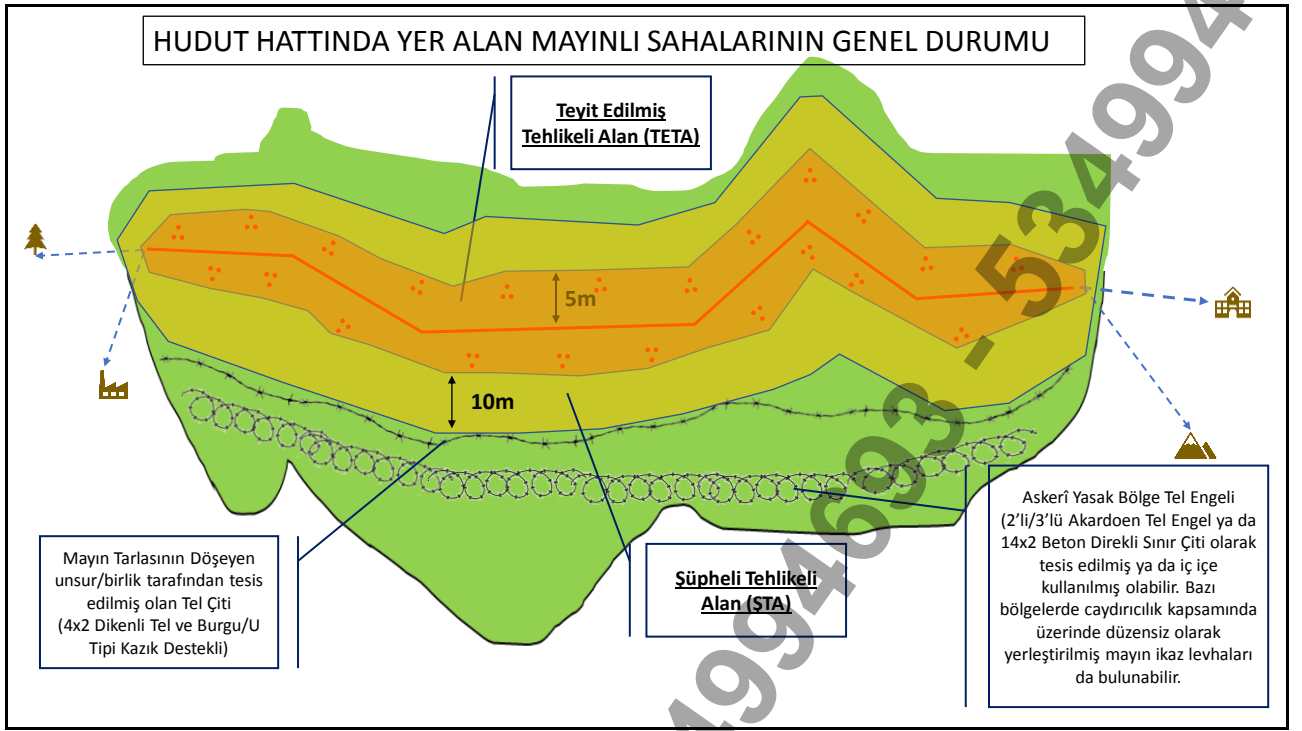
8. Mayın tarlası kayıtlarının analizi ile birlikte, arazideki röper noktası, yardımcı röper noktası, kuşak başlangıç ve bitiş noktaları, mayınlı saha çiti ve krokide resmedilmiş/belirtilmiş diğer işaretler ve diğer mayın kuşağı işaretleyicilerinin (kazık vb.) vasıtasıyla yeri tespit edilebilmiş ise, TETA alanı gerçek mayın tarlası çitinin içinde oluşturulacaktır. TETA, mayın kuşağını ya da kuşaklarını (mayın demetleri dönüş nokta ve açıları da dikkate alınarak) merkez hattından / hatlarından itibaren en az 5 m genişliğinde, 360 derecelik ek bir tamponla kuşatacak şekilde oluşturulacaktır. Eğer bu uygulanabilir değilse ve başka imkânlarla mayın kuşaklarının yeri belirlenemiyorsa bu durumda, mayın tarlası çitleri içinde kalan alan TETA olarak belirlenir. Mayın çiti dışında ilave en az 2 m alan ŞTA olarak tanımlanacaktır (mayın tarlası başlangıç hattı için).

Teyit Edilmiş Tehlikeli Alanın (TETA) Oluşturulmasına Yönelik Diyagram

9. Sel, toprak kayması, sahanın içerisinde bulunan dere yatağı vb. gibi doğal etkiler nedeniyle patlayıcıyla/mayınla kirlenmiş alanda herhangi bir hareket olup olmadığı araştırılacaktır. (hava raporları, mülakatlarla, saha gözlemleriyle vb.). Böyle bir hareketin olduğu değerlendirilen alanlarda, mayınların ve/veya patlayıcıların kaymış/taşınmış olabileceği mesafelere ve her yöne olacak şekilde (doğrudan/dolaylı kanıt odaklı) ŞTA/TETA genişletilebilir. Mevcut TETA/ŞTA'ya, doğal faktörlerden etkilenen alanı da dâhil ettikten sonra oluşturulan poligonun en dış hattından en az 2 m genişliğinde 360 derecelik ek bir güvenlik alanı ilave edilmelidir. Bu kapsamda, TOK rapor formunda arazide doğal etkenlere bağlı durum değişikliği tespit edildi / edilmedi şeklinde bir değerlendirme yer alacaktır.

10. ŞTA, TETA poligonunun dış hattından sonra en az 10 m genişliğinde, 360 derecelik bir alanı kapsayacak şekilde belirlenecektir.

Şüpheli Tehlikeli Alanın (ŞTA) Oluşturulmasına Yönelik Diyagram

11. Dâhili Kalite Yönetim faaliyetleri, projenin ilk 3 aylık uygulama döneminde her 4-5 haftada bir kez, yeterli kalite güvencenin sağlandığının MAFAM D.Bşk.lığı/Yetkilendirdiği Kurumun Kalite Yönetim personeli tarafından teyit edilmesini müteakip ise, her 6 haftada bir olacak şekilde zaman dilimi genişletilecektir.

Değişiklik Kaydı

MMFSUT Değişiklik Yönetimi

Bu MMFSUT dokümanına değişiklikle yapıldıkça, her değişiklik numaralandırılır, tarihi ve ayrıntılarıyla aşağıdaki çizelgeye kaydedilir. Değişiklik ayrıca, "değişiklik no. 1'i içerir" vs. tabirinin baskı tarihinin altına dâhil edilmek suretiyle MMFSUT'un kapak sayfasında da gösterilir.

Her MMFSUT'un resmi gözden geçirmesi tamamlandığında yeni baskı yayımlanabilir. Yeni baskının tarihine kadar yapılan değişiklikler ise, yeni baskıya dâhil edilir ve değişiklik çizelgesi silinir. Değişikliklerin kaydı yeniden başlatılır ve yeni bir gözden geçirmeye kadar sürdürülür.

Değişiklik Numarası	Değişiklik Tarihi	Değişiklik Yapılan/Bölüm/ Paragraf	Değişiklik Detayları
1	02.04.2021	3.Madde Tanımlar EK-1' ve kısaltmalar EK-2 kaldırılmıştır.	Tanımlar ve Kısaltmalar MMFS 04.10 Mayıs Faaliyet Terim, Tanım ve Kısaltmaları Sözlüğünde bulunmaktadır.
2	02.04.2021	6.Madde/Raporun Hazırlanması: C maddesinde yer alan EK-3'te'ki TOK Formu kaldırılmıştır.	Teknik Olmayan Keşif Formu MMFSUT -09 Görev Belgeleri ve Rapor İşlemleri Standart Uygulama Talimatında bulunmaktadır.
3	17.05.2021		Teknik Olmayan Keşif Projesi'ne yönelik olarak, "Hudut Hattında Yer Alan Mayınlı Sahalarda Uygulanacak Metodoloji EK-1 olarak eklendi.